

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
Ortadođu Genel M¼d¼r Yardımcılığı

13 Aralık 2011

7/217
GK.24

Sayı : B.06.0.OAGY.0.0-026.21 -2011/3481253
Konu : Soru önergesi

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi: 6 Ekim 2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-21536 sayılı yazıları.

Tokat Milletvekili Sayın Orhan D¼zg¼n'¼n 7/215 esas numaralı soru önergesi ile Bolu Milletvekili Sayın Tanju Özcan'ın 7/217 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet Davutođlu

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 2

BOLU MİLLETVEKİLİ SAYIN TANJU ÖZCAN'IN 7/217 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN YANITI

Soru: Suriye’de, Mart ayından bu yana devam eden protesto hareketlerinin uluslararası alanda yankı bulması ile Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan, “Bugüne kadar birçok konuda “Acaba halledebilir miyiz?, “Acaba söylenenler Yerini Bulur mu? Diye çok sabrettik, “ama artık burada da sabrın son anlarına geldik ve bunun için de bu süreç içinde Salı günü Dışışleri Bakanı’nı Suriye’ye gönderiyorum. Kendileriyle orada gerekli olan görüşmeleri yapacaklar. Bu görüşmeler mesajlarımız artık kendilerine kararlı bir şekilde iletilecektir. Bundan sonraki süreç verilecek cevaba ve uygulamaya göre şekillenecektir” açıklamasının ardından, 9 Ağustos 2011 tarihinde Suriye Devlet Başkan Sayın Beşşar Esad ile başkent Şam’da bir görüşme yaptınız.

Görüşme sonrası basına yaptığınız açıklamada, Almanya Dışışleri Bakanı Guido Westerwelle, Ürdün Dışışleri Bakan Nasır Cude, Brezilya Dışışleri Bakanı Antonio de Aguiar Patriota ve ABD Dışışleri Bakanı Hillary Clinton ile gece neredeyse sabaha kadar telefonda görüştüğünüzü belirterek, “Hepsi, Türkiye’nin geliştirdiği bu inisiyatiften duydukları memnuniyeti ifade ettiler. En çok merak edilen de 6,5 saat gibi bir sürede neler konuşulduğu ve bizim intibalarımız. Bunları ben uzun görüşmelerde paylaştım. Takdirlerini ifade ettiler ve bir anlamda, bundan sonra atılmasını beklediğimiz adımları da kendileriyle paylaştım. Tabii bunlar Suriye’nin atacağı, Suriye’nin iradesiyle atılması gereken adımlar, önümüzdeki dönemde beklediğimiz gelişmeleri ve üzerinde mutabık kaldığımız hususları da kendileriyle paylaştım. Dolayısıyla muhataplarımız, bu konuda detaylı bilgiye sahipler.”dediniz.

1. Yabancı ülke Dışışleri Bakanları’nı detaylı olarak bilgilendirmenize rağmen, kendi ülkenizde özellikle ana muhalefet ve muhalefet partilerinin bu görüşmeyle ilgili detaylı bilgilerinin olmamasını nasıl karşılıyorsunuz?
2. Bu 6,5 saatlik konuşmayla ilgili yabancı Dışışleri Bakanları’nın bilgi sahibi olduğu konuların, ülkemiz muhalefet partilerinin bilmesinde bir sakınca mı görüyorsunuz?
3. Sayın Başbakan R. Tayyip Erdoğan’ın Suriye’deki olaylara atfen “artık burada da sabrın son anlarına geldik” açıklamasını, özellikle sizin dış politikada sürekli olarak vurguladığınız, “komşularla sıfır sorun” politikasına ne kadar uygun buluyorsunuz?
4. Yine konuyla ilgili, “Burada da nihai referans noktamız Suriye halkının talepleri ve iradesidir” şeklinde açıklamalarınız olmuştur. Suriye halkının talepleri dediğiniz konular nelerdir? Size bu talepleri hangi Suriyeli makam veya sivil toplum örgütü nerede, ne zaman iletmiştir?
5. Bu talepler Suriye halkının bütününün talepleri midir? Suriye halkının tamamını oluşturan unsurların görüşleri hakkında bilginiz var mıdır?

Yanıt: En uzun kara sınırına sahip olduğumuz, köklü tarihi, kültürel ve insani bağlarımızın bulunduğu ve bu itibarla Türkiye için kilit öneme sahip olan Suriye'deki gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Suriye'deki gelişmeler bağlamında ilgili ülke ve örgütlerle temas ve istişarelerde bulunulması, olağan diplomasi geleneğinin ve kriz yönetiminin gereği ve kaçınılmaz parçasıdır.

Suriye ile özel bağlarımız çerçevesinde, daha Suriye'de olaylar başlamadan çok önce, Tunus'ta toplumsal hareketler yaşanmaya başladığında kaçınılmaz gördüğümüz dönüşüme uyum sağlanabilmesi, Suriye'nin bu süreçten zarar görmeden çıkabilmesi adına ön almaları ve gerekli reformları gerçekleştirmeleri konusunda Suriye'yi defalarca, en samimi biçimde uyardık. Bununla birlikte Suriye Yönetimi, gerekli adımları atmadı. Güvenlik güçlerinin sürdürdüğü operasyonlar ve sivil halka uygulanan şiddet ile can kayıpları günden güne arttı. Yönetimin uyguladığı şiddet arttıkça, gösteriler yoğunlaştı ve yaygınlaştı. Suriye Yönetimi'nin kendi halkına karşı şiddet kullanmaktaki ısrarı ve mevcut baskıcı politikalarından geri adım atmaması gelişmeleri bu noktaya getirdi. Suriye'deki yönetimin, meşru taleplerini barışçı biçimde dile getiren kardeş Suriye halkını şiddetle sindirme gayretlerine tepkisiz kalmamız beklenemezdi.

Suriye halkının talepleri, gerek Suriye içindeki, gerek Suriye dışındaki muhalefeti temsil eden gruplar tarafından yüksek sesle dile getirilmekte ve uluslararası kamuoyunca bilinmektedir. Bu talepler, hukukun üstünlüğü, iyi yönetim, insan hakları, özgürlük ve demokrasi gibi evrensel değerleri kapsamaktadır. Her halk gibi, Suriye halkının da bu değerlere sahip olma arzusu saygıyla karşılanmalıdır.

“Komşularımızla sıfır sorun” ilkesi durağan değil, süreklidir. Cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana ilke edindiğimiz “yurtta sulh, cihanda sulh” anlayışımızın günümüze uyarlanmış bir tezahürüdür. Türkiye'nin bir güvenlik, istikrar ve barış kuşağıyla çevrilmesi hedefini yansıtır. Bu hedef, daima geçerliliğini koruyacağı gibi, bu gün komşularımıza yönelik olarak izlemekte olduğumuz tüm politikalar da bu hedefi temel almaktadır.

Öte yandan, dış politikamızı ilgilendiren gelişmeler karşısında ön alınabilmesinde ve etkin yanıtlar geliştirebilmesinde siyasi düzlemde anlayış birliği sağlanmasının önemli role sahip olduğu inancıyla, muhalefet partilerinin dış politikamıza ilişkin gelişmeler bağlamında düzenli olarak bilgilendirilmesine özen gösterilmekte, dış politikamızın şekillendirilmesi sürecine değerli katkılarının alınmasına çalışılmaktadır. Nitekim CHP'den randevu talep edilmiş; 5 Ekim 2011 tarihinde yapılan görüşmede Ana Muhalefet Partisi lideri Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, konu hakkında detaylıca bilgilendirilmiştir.

Nihai tahlilde, dış politikamız gücünü ulusal birliğimizden ve kamuoyumuzun desteğinden almaktadır.